

Vraag nr. 267
van 28 januari 2005
van mevrouw TINNE ROMBOUTS

Natuur- en bosbeleid – Landgoederen

De veelheid aan regels en beperkingen voor bos, natuur en landbouw van de vorige Vlaamse Regering in het kader van het natuurbehoud had het omgekeerde effect en leidde tot veel frustratie op het terrein. Vandaar dat bij de voorstelling van de Beleidsnota Leefmilieu van deze legislatuur (Stuk 139 (2004-2005) – Nr.1) een participatief beleid naar voren werd geschoven. Het concept "landgoederen" werd dan ook met veel enthousiasme onthaald door heel wat bos-, land- en natuureigenaars.

Zo zou een duurzaam bos- en natuurbeheer aangemoedigd worden door de opmaak van beheerplannen voor afzonderlijke bossen en natuurgebieden en zouden privé-initiatieven inzake inrichting en beheer worden aangemoedigd, net zoals de uitwerking van een erkenningsregeling voor bosexploatanten en het realiseren van een volwaardig certificatiesysteem voor houtproductie.

1. Heeft de minister al enig zicht op de manier waarop het concept "landgoederen" zal worden uitgewerkt ?
2. Hoe ziet de minister de integratie van het landgoed in het toekomstige gecoördineerde plattelandsbeleid ?
3. Hoeveel ha bosgrond kan er op deze manier met het oog op het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) worden gerealiseerd ? Kan de minister hiervan een inventaris geven ?
4. Op welke manier wordt er concreet vorm gegeven aan de samenwerking tussen de private eigenaars en de regering ?
5. Is er reeds een onderzoek gestart naar de rendabiliteit van de economische exploitatiebenadering die de minister wenst in te voeren ?

Antwoord

1. Het concept landgoederen is een relatief nieuw begrip in het Vlaamse beleid rond het buitengebied.

In het buitenland bestaan reeds langer voorbeelden van een geïntegreerd beleid dat zich richt tot eigenaars en beheerders van grotere landgoederen. Toch bestaan in Vlaanderen in verschillende beleidssectoren en zelfs in operationele wetgeving aanknopingspunten voor een beleid rond landgoederen. Een veel gehoorde opmerking bij de landeigenaars is de veelheid aan verplichtingen en de toenemende administratie waarmee zij geconfronteerd worden. Zoals de Vlaamse volksvertegenwoordiger zelf reeds stelt, bevatten bijvoorbeeld de bos- en natuurwetgeving door middel van het instrument "beheerplan" reeds vele mogelijkheden om als het ware te ontsnappen aan de door haar aan de kaak gestelde veelheid aan regels en beperkingen. Zo ontstaat bijvoorbeeld een goedgekeurd bosbeheerplan de bosbeheerder van de plicht om voor elke afzonderlijke activiteit in zijn bossen een machtiging aan te vragen. Door onderlinge afstemming tussen het bosbeleid en het natuurbeleid kan, door middel van een goedgekeurd bosbeheerplan, de bosbeheerder ook bepaalde zekerheden krijgen voor activiteiten die anders vanuit het natuurbeleid ofwel zouden kunnen beperkt worden, ofwel vergunningsplichtig zijn.

Dezelfde technieken worden gebruikt bijvoorbeeld in het kader van het natuurbeleid. Bepaalde activiteiten die opgenomen zijn in een goedgekeurd beheerplan van bijvoorbeeld een erkend natuurreservaat, hoeven niet verder te worden vergund. Zo is bijvoorbeeld een ontbossing waarin voorzien is in een goedgekeurd beheerplan voor een erkend natuurreservaat "vrijgesteld" van de ontbossingsregeling die gekoppeld is aan een stedenbouwkundige vergunning.

Dit zijn maar enkele voorbeelden, maar het is op deze basis dat ik het denkspoor verder wil ontwikkelen : op basis van een geïntegreerde en goed doordachte planning kan een beheercontract worden afgesloten tussen de overheid en de beheerder van een landgoed waarin de wederzijdse rechten en verplichtingen kunnen opgenomen worden.

2. Vermits het grootste deel van de functies van een landgoed in het buitengebied gesitueerd zijn en een relatie hebben met leefmilieubeleid, wil ik in eerste instantie onderzoeken of dit idee in te passen is in de bestaande regelgeving

rond natuur-, bos- en faunabeheer en mestbeleid. Uiteraard zijn overleg en integratie nodig met andere beleidsdomeinen, met name de ruimtelijke ordening en zeker ook het plattelandsbeleid en het beleid rond het onroerend en landschappelijk erfgoed.

3. Dat dit beleid zou meehelpen aan de geplande bosuitbreiding wil ik graag vooropstellen als één van de doelstellingen, maar het is niet de belangrijkste doelstelling. Het is dan ook op dit moment te prematuur om hier rond een planning vooruit te schuiven. Ik werk momenteel aan verschillende projecten rond bosuitbreiding waar ik samen met de lokale besturen, naar aanleiding van de opmaak van ruimtelijke plannen, ruimte wil creëren voor nieuwe bossen. De bosuitbreiding moet immers planmatig en bovenal vanuit een lokaal draagvlak groeien. Uiteraard dient binnen deze ruimtelijke visies het particulier initiatief aan bod te komen bij de uiteindelijke realisatie van deze planmatige bosuitbreiding. Een beleid gericht op de landgoederen kan hiertoe bijdragen.

Ter vervollediging wil ik melden dat nu reeds financiële ondersteuning geboden wordt aan particulieren ter realisatie van de bosuitbreiding. Ik wil dit beleid dan ook voortzetten naast het geschetste initiatief rond de landgoederen.

4. Er zijn verschillende manieren waarop de overheid samenwerkt met private eigenaars.

Ik gaf reeds het voorbeeld van de bosbeheerplannen. Dit instrument biedt ons ook de mogelijkheid om particuliere bosbeheerders te adviseren en met raad bij te staan in de planning en organisatie van het beheer over hun bos. Een recent klantentevredenheidsonderzoek onder de klantengroep "private boscijzenaars" leerde dat de private boscijzenaar het extra advies en de technische competentie van de ambtenaren van de afdeling Bos en Groen sterk op prijs stelt.

Een ander voorbeeld is de bosgroep die een coöperatieve structuur is waarin verschillende typen van boscijzenaars de krachten bundelen rond een efficiënter en effectiever beheer van hun bossen.

Verder zijn er de verschillende financiële stimuli waarmee de overheid de bosbeheerder de soms

zware inspanningen voor een duurzamer bosbeheer tracht te verlichten.

Nog een ander voorbeeld is de VZW Inverde, misschien nog steeds beter bekend onder zijn oude benaming EBG (Educatief Bosbouwcentrum Groenendaal). Dit is een gespecialiseerd vormings- en informatiecentrum rond bos-, natuur- en groenbeheer waarin de Vlaamse overheid onder meer samen met de private eigenaars vormings- en opleidingsprojecten uitwerkt die ook ten dienste staan van de particuliere boscijzenaar.

Op beleidsmatig vlak wordt heel geregeld overlegd tussen de verschillende geledingen van de Milieuadministratie en vertegenwoordigers van belangenverenigingen die opkomen voor de particuliere sector.

5. Een beleid gericht op de landgoederen moet inderdaad ook vanuit economische invalshoek bekeken worden, wat evenzeer een aspect van duurzaam beheer inhoudt. De sociaal-economische context is inderdaad cruciaal en ik zal die dan ook voldoende aan bod laten komen. Op dit ogenblik zijn er nog te veel vrijheidsgraden om zinvol een studie te starten.